

A kötelező meztelenség prömierje a nép-gyógy-gőzben

Voltam hát itt is. A nép-gyógy-gőzben. Finnyásabb hölgyismerőseim e tény hallatára felhúzták az orrocskájukat és kijelentették, hogy ők inkább egy hétig nem mosakodnának, csak részletekben, esetleg kisebb kihagyásokkal, semhogy ilyen, enyhén szólva túlzottan demokratikus helyre betegyék a lábacskájukat.

Részemről viszont inkább megfürdöm bárhol, mint sehol. S a nép-gyógy-gőzfürdő kellemes meglepetésnek bizonyult számomra, csempés medencéivel, oszlopaival és áldott forróvizével.

Az intézmény felett nincs is panaszom, annál inkább bánkódnom kell az ott fürdőző asszonyvilág egy része miatt.

Látogatásom napján ugyanis történetesen prömier volt: a fürdőigazgatóság ezen a napon tiltotta meg fürdődressz, ing vagy akárcsak kendőcske viselését a medencékben. Az indoklás: »a piszkos ruhák által való fertőzési lehetőség kiküszöbölése«, valamint »a fürdődressz alatt esetleg meghúzódó bőrbajok leleplezése«.

A nők egy részét kínosan érintette ez az intézkedés. Tudja Isten, miért: az ember bizonyos »részletek« nyilvánosságra hozatala ellen éppen olyan ösztönösen tiltakozik, mint tiltakoznék, ha magánleveleit akarnák nyomdába adni...

A tiltakozók azonban, mint utóbb kiderült, egyáltalán nem az esztétikai szempontból kifogásolható egyének közül kerültek ki. A nők többsége ugyanis, csodálatosképen, a többi nővel szemben semmiféle szépséti kíméletet nem érez.

A nép-gyógy-gőzben olyan érzés vesz erőt a riporterem, mint az erdőben, ha mohos követ emelt fel, mely alá talán évszázadok óta nem hatolt be a napfény. Egész különös pincefauna él a kövek alatt. A nép-gyógy-gőzben látható asszonytestek legtöbbször oly távol áll a strandok aranybarna, izmos és karsú tündereinek testétől, mint a mohos kő alatt tenyésző meztelen csigák az erdők kék és piros virágaitól.

Kispolgárasszonyok járnak a nép-gyógy-gőzbe, akik testüket még nem érték rá felfedezni. A mindennapi gondoktól felszántott, korán megráncosodott asszonyarcok alatt néha meglepően friss, fehér és szépformájú test rejtőzik.

Ez azonban a kisebbség. A felfedezetlen asszonytestek túlnyomó többsége viszont a kín és nyomorúság regényeit meséli el a maga sajátos formanyelvén.

A nyúvó munka és méltatlan szenvedés panoptikumát látod itt! Szánalmasan sovány, viszeres lábak fölött, üres és elhasznált mellék hervadnak puffadtan himbáló hasakra. Műtői heg, szemölcs és anyajegy tömege kergetné kolostorba a gyengébbidegzetű férfiakat. Ezek az asszonyok nem kozmetikázhattak és nem tornázhat-

tak és nem »vigyázhattak« az alakjukra. Ezek az asszonyok elhervadtak a nyomortól és örültek, ha jóllakhattak néha. Nemcsak most, az idén, hanem tavaly, tavalyelőtt és mindig, mióta csak élnek.

Némelyik úgy alszik el a csodálatos forró víz partján, mint valami halálra fáradt kis állat. Örökös, lélekzetelállító hajsza után, kenyérgond, háztartási gond poklából a kábító szenderegés mennyei azilumában.

A feloldott fényben és párában fürdő testek mást is mesélnek.

Hatalmastermetű asszony alszik a lépcsőn. Böcklin egyik víziistennője lehetne. A bőre mézszínű, a haja valódi vörös. Ráismerék. Ez az asszony nagy festők modellje volt, gazdag székeségét nemcsak színekkel, hanem pezsgővel is ünnepelék. Ez az asszony valaha, az impresszionizmus idején, primadonnája volt a szakmának. De a stílus előbb halt meg, mint

ő maga. Agyonstrapált, bütykös lába elárulja, hogy most kulimunkát végez. Fagyosvörös kezén a nyomor pironkodik...

Es hadd írjam meg a nagymamátis. A kövér, fehérhajú, szemüveges nagymamát, aki az unokájával jött. A gyerek, aki idáig nyilván csak tisztos fekete selymekben látta a nagymamát, most szörnyülködő kíváncsisággal bámulja mindazt, amiről a fürdőigazgatóság lerántotta a leplet.

A fajelmélet is eljöhét ide tanulni. Akad itt Gangin képeire emlékeztető rövidlábú, kreol kisleány a dél-engeri szigetvilág emlékét idéző hosszúkás kúpellel; nagytestű szőke asszony a sváb vérbetűs tagadhatatlan jeleivel, de olyan mongol szemekkel, hogy bármelyik kínai leány megirigyelhetné: s egy olyan gyapjashajú, kékszemű nőhöz is volt szerencsém, aki bizonyára a huszont évvel ezelőtti spahi-megszállás emléke.

Mindez így együtt tulajdonképpen tanulságos, lázító és néha mulatságos is lenne, ha az ember szabadulni tudna kényszerképzetétől. Attól, hogy a sok ruhátlan testet az auschwitzit Mengele dok'or szemével nézze és arra is gondoljon; kit küldött volna Mengele Auschwitzban balra... Viszont már ezért is érdemes eljönni ide. A lidércnyomás álomból való ébredés boldogító érzéséért. Pesten vagyunk, a nép gyógyulni jár a gőzbe, nem meghalni. A zuhany tiszta vizet zúdít a nőkre, nem ciángázt, a fürdőből felüdültlen lépnek ki és nem a krematórium várja őket, hanem legrosszabb esetben zsúfolt villamos, hideg lakás és kevés enniivaló.

Es arra is gondolhatsz, ha hiszel a jóban és erős a reményed, hogy a Buda és Pest sziklája-földje alól fel-fakadó, felhabzó sok-sok forrást sok-sok nép-gyógy-gőzbe árasztják, valaha, talán nem olyan sokára. Es gyógyító gőzében, vízében izmos és acélos asszonyhad lubickol és szendereg. Olyan izmos és olyan acélos lesz a dolgozó asszonyok teste, mint a strandok pihent szépségeié, ha sikerül megfékezni és megsemmisíteni milliók marcangoló rémét, az embernek ember által való kizsákmányolását, a nyomort.

Fedor Ágnes

BELVÁROSI

BÉSZ

RÉGIPOSTA-U. 19
FÉLEMELET

EKSZERSZALON

BRILIÁNSÁRU
ARANYÁRU
EZOSTÁRU
MÁRKÁS ÓRÁK

VÉTEL · CSERE · ELADÁS

Minden esütőrtökön és vasárnap délután 1 órakor

ÜGETŐ